

COM ARRIBAR-HI

La capella de St. Joan de la Maçana (posteriorment coneguda també per Santa Apol·lonia) està situada al barri de la Maçana, ben a prop del mas que dona nom a aquest nucli veïnal.

Si partim de Guardiola, caldrà agafar la carretera en direcció a la Rovira Roja (BV-2151) i, recorreguts uns dos-cents metres, agafarem a mà dreta el camí de la Maçana. Actualment, en aquest punt hi ha un rètol informatiu que ens ho indica clarament. Seguint el camí, més endavant, travessarem la riera de Llitrà i a poc tros el mas enorme de la Maçana. Tot just passada la masia s'ha de girar a mà dreta, a pocs metres parteix un camí a la nostra esquerra; en front i d'alt d'un turó enmig de vinyes, podem divisar la capella. És recomanable deixar el vehicle aquí i continuar a peu, tot respectant les vinyes del nostre entorn.

HISTÒRIA

La Maçana de Font-rubí s'esmenta com a casa o alou des de l'any 1120. D'altra banda, el primer cop que trobem esmentada l'existència de la capella en un document data de l'any 1315. El document recull un llegat de sis diners fet per Arnau, vídua de Ferrer Oller de Guardiola, a la capella de Sant Joan de la Maçana. Tot i així, la capella sembla que té els seus orígens al segle XI i respon als cànons de l'arquitectura romànica. Observant el seu interior s'observa que l'edifici va ser sotmès a una forta reconstrucció de la volta, però se'n desconeixen les causes. St. Joan de la Maçana fou pública, i passà a mans privades durant el segle XIX. Sembla que es va mantenir en bon estat fins el juliol de 1936, quan fou incendiada. Actualment ha estat cedida a l'Ajuntament de Font-rubí per un període de cinquanta anys.

L'INDRET

Aquesta petita capella és d'alt d'un turonet, de planta rectangular, es perfila entre els pins que l'envolten. Com la majoria de construccions romàniques està orientada d'est a oest amb l'absis a l'est. La façana oest o frontis, és llis amb una petita finestra feta de pedres de carreu. Al carener, un cloquer de cadireta corona el frontis; és fet de maó i d'un sol ull, pel que sembla, va ser afegit en una època posterior i actualment està molt malmès. Al darrera hi ha l'absis; aquest és semicircular amb una obertura que il·lumina l'altar, s'hi pot observar una decoració força austera, amb dues faixes llombardes i el sòcol. L'entrada, que és a la banda sud, és força petita i és feta de pedra adovellada formant un arc de mig punt. La porta és moderna, de fusta, i actualment resta tancada. La clau és a l'Ajuntament de Font-rubí. Tota l'obra és feta de carreus irregulars, poc treballats, excepte les arestes, que estan formades per blocs de pedra rectangulars. La teulada és a dues vessants coberta amb teula àrab.

Si tenim l'oportunitat de d'entrar, podem observar la volta de canó feta de maó. Reforcen el conjunt dos arcs torals, també de maó, que reposen sobre quatre columnes encastades i coronades per un fris de pedra. A l'absis, hi ha una volta de quart d'esfera feta de pedra. Sembla doncs que la volta fou reconstruïda amb maó posteriorment. La capella conserva encara part del cor, fet amb bigues de fusta i revoltons. És tan baix, que cal ajupir-se per passar-hi per sota i accedir a les escales. També conserva part de l'altar i del terra de maó, segurament de la mateixa època en que va ser reconstruïda la volta. L'interior havia estat enguixat però en l'última adequació va ser repicat per extreure el guix ennegrit i esquerdat per l'incendi de 1936. L'indret és força bonic i l'edifici no sembla molt deteriorat (tenint en compte l'edat que té), caldrà vetllar, però, per la seva conservació, ja que el desús i el pas del temps poden accentuar les petites esquerdes que s'intueixen a l'exterior.

Bibliografia: Font-rubí. Passeig per un temps i un territori de Salvador Llorac i Sentis.

